

Духовно-моральне виховання вимагає комплексного підходу

Становлення особистості залежить від виховання, а могутність держави – від духовного і морального стану її громадян. У цьому впевнені учасники Першого Всеукраїнського з'їзду педагогів духовно-морального спрямування, який відбувся на Рівненщині на базі Національного університету “Острозька академія”. Цей виш є промоутером духовно-морального виховання молоді.

Ігор Пасічник – ректор Національного університету “Острозька академія”: “Україна зараз потребує, надзвичайно потребує динамічної роботи саме вчителів цієї галузі. Ми робимо реформу в освіті. Ми говоримо багато про математику, цикл природничих предметів і чомусь опускаємо очі і не говоримо про цикл гуманітарних предметів, які повинні нести оцю складову духовності. Не буде вирішено ні економічні питання в Україні й не буде ця держава багатою ніколи, якщо носії нації не будуть носіями високоморальної духовності”.

Юрій Кононенко – директор Департаменту загальної, середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України: “У держави і у церковних релігійних організацій є такі точки, де ми можемо робити спільну справу, і у тому числі у духовно-моральному вихованні”.

З початку Незалежності на українських землях людина отримала право вільно висловлювати свої релігійні переконання. Правову основу шкільний предмет християнської етики у школах отримав у 2005 році, коли за сприяння президента України Віктора Ющенка прийняли законодавчий акт щодо викладання християнської етики у п'ятому та шостому класах. Робоча група з представників Міносвіти та релігійних організацій створила навчальні програми, написала підручники, підготувала педагогічні кадри та захистила дисертації з цієї тематики. Перший в Україні

навчально-методичний комплекс з основ християнської етики створив доктор педагогічних наук Василь Жуковський.

Василь Жуковський – декан гуманітарного факультету Національного університету “Острозька академія”: “Для того, щоб підготувати підручник, треба мати досвід, треба вміти написати. І якщо люди ще володіли методикою, то не володіли богословськими знаннями. І тому дивіться, який ми пройшли шлях: люди, які навчалися в нас на курсах, потім ще навчалися на трирічному факультеті християнської етики, потім закінчили бакалавріат і магістеріум, частина з них ще захистила кандидатські дисертації. Прошло 10-15 років, і тільки тоді були підготовлені люди, які змогли написати підручники для середньої школи. Наше завдання – готувати підручники, щоб це був системний підхід”.

Творча група під керівництвом Василя Жуковського підготувала підручники для п'ятого, шостого та сьомого класів, а також розробила навчально-методичні програми з викладання цього предмету. Ці розробки отримали гриф Міністерства освіти і науки України. Сьогодні по цих підручниках навчаються близько шести тисяч шкіл, переважно на заході України – лише на факультативних заняттях.

Володимир Марущенко – радник Міністра освіти і науки України: “Є великі проблеми з фінансуванням цього предмету, і оскільки предмет не входить до інваріативної системи [шкільних дисциплін], то держава не виділяє на нього коштів. Школа також може відправити на курси на курси за рахунок [державного] бюджету, і вчитель буде [проходити підготовку], але купити підручники батьки мають самі, і в цьому є достатньо велика проблема”.

Учасники з'їзду вважають, що виховання у школярів моралі й духовності не може обмежуватися однією факультативною дисципліною.

Павло Унгурян – депутат Верховної Ради: “Щодо предмету

“Християнська етика” для того щоб він був як наймасовішим і найпоширенішим – це питання перед усім залежить від батьків, батьківських комітетів, учнів та їхнє бажання. Є точка зору про те, щоб духовно-моральна компетентність формувалася не лише одним предметом, а вона була і в курсі історії, і в курсі літератури, української мови, географії, біології”.

Успіху в складній роботі формування молоді особистості й громадянина можна досягти лише завдяки комплексному підходу. Все оточення школяра впливає на нього. Відтак, життєва й педагогічна мудрість дорослих має переважити негативні впливи вулиці та мас-медіа.

Луїза Цюпа – доцент кафедри загальної та соціальної педагогіки Українського католицького університету: “Вчитель він є на допомогу батькам. Він не замінює батьків, він супроводить ту дитину. Бо є різні ситуації, й учитель має мати той індивідуальний підхід до кожної дитини. Очевидно, що між школою, родиною та церквою має бути дуже тісна співпраця, Бо всі мають діло з однією тією самою дитиною”.

Наприкінці учасники з'їзду затвердили Резолюцію, обґрунтувавши необхідність введення предметів духовно-морального спрямування у програму навчальних закладів різних рівнів. У Резолюції також запропонували державним установам та представникам ЗМІ шляхи, якими можна сприяти моральному зростанню населення України. Зокрема, викладати предмети з духовного-морального спрямування на різноманітних з'їздах, конференціях, спецкурсах, вилучити програми на радіо та телебаченні, які формують антихристиянський світогляд. Учасники з'їзду переконані, що Резолюцію можливо реалізувати лише спільними зусиллями сім'ї, Церкви, релігійних організацій, державних інституцій, закладів освіти та громадських організацій.

Валерія Полторацька, Олександр Мудрак, Рівненщина, “Вісті надії”